

[Fisker.]

en betydelig Andel af Ejendommens samlede Værdi.

For Byernes Vedkommende maatte Hovedfejlen vel nok søges i den manglende Adgang til, efterhaanden som den personlige Beskatning steg, samtidig at kunne forøge den faste Ejendoms Beskatning, saaledes at denne til enhver Tid kunde udgøre en passende Andel af det samlede Skattebeløb, men tillige føltes Ejendomsskylden hurtigt som en Skat, der i Princip og Virkninger direkte modarbejdede Tilvejebringelsen af de fornødne gode og sunde Boliger i Byerne, samtidig med at den lagde sig hindrende i Vejen for en virkelig Udnyttelse af ubebyggede og daarligt udnyttede Arealer. Det kan derfor ikke overraske, at den Ro om den faste Ejendomsbeskatning, som man havde ventet vilde følge efter det store Reformarbejde i Begyndelsen af Aarhundredet, ganske udeblev. Det modsatte blev derimod Tilfældet, og Utilfredsheden voksede i Befolkningen Aar efter Aar, saa at man efter ganske faa Aars Forløb her paa Rigsdagen var klar over, at disse Love maatte ændres. Den i 1911 nedsatte Landbokommission beskæftigede sig indgaaende hermed, men først i Samlingen 1919—20 fremsattes et Lovforslag af den daværende Regering om ændrede kommunale Ejendomsskatter. Dette Lovforslag blev ikke behandlet her i Tinget. I 1922 udarbejdede den da siddende Regering, efter at Statsgrundskyldloven var vedtaget, et nyt Forslag, som heller ikke blev endeligt behandlet her i Tinget, ikke en Gang blev fremsat her i Tinget, men som blev udsendt til de kommunale Organisationer til Erklæring, fordi man ønskede at høre deres Mening om Tingene. Det blev ikke fremsat her, fordi man vilde afvente de forestaaende nye Vurderinger i 1923. Derfor fik vi ikke noget Regeringsforslag til Revision, før den nuværende Handelsminister i 1924 fremsatte det Lovforslag, som efter en indgaaende Drøftelse i denne og den følgende Samling, og efter at det var ændret paa forskellige Punkter, blev vedtaget, og som i Øjeblikket er gældende Lov.

Det er interessant, naar man følger disse Forsøg paa at udforme et skattemæssigt mere tilfredsstillende Grundlag for Fordeling og Paaligning af disse kommunale Ejendomsskatter, at iagttagelse, hvorledes alle Forslag, hvor forskellige de end er i Detaillerne, tilsigter at raade Bod paa Fejlen i 1903 ved atter at føre en større eller mindre Del af Bygningsskatten over paa Grundværdierne, over paa Jorden. I Principet ligger disse forskellige Forslag, fremsatte eller udarbej-

dede af de forskellige Regeringer, alle paa samme Linie. Der kan paa flere Punkter være større eller mindre Afvigelser fra Princippet, der kan være stærkt delte Meninger om Enkeltheder, men et fælles Træk hos dem alle er den Erkendelse, at man i stærkere Grad maa søge tilbage til Jordværdien som et retfærdigt Beskatningsgrundlag, naar Talen er om Beskatning af faste Ejendomme. Ud fra denne Betragtning gennemførtes ogsaa i 1922 Loven om Statsgrundskyld, og det samme Synspunkt gøres i endnu højere Grad gældende i det af den nuværende højtærede Handelsminister i sin Tid fremsatte Lovforslag, der oprindeligt indeholdt Bestemmelse om, at Ejendomsskylden ophævedes som Skattegrundlag i Hovedstaden, Købstæderne og Amtskommunerne og erstattedes med en kommunal Grundskyld, medens Sognekommunerne fik Ret til at ligne en mindre Del af Skattebeløbet paa Bygningsværdien. Kommunerne kunde altsaa selv afgøre, om de vilde benytte denne Adgang eller ej. Der var i Forslaget, oprindeligt i hvert Fald, intet til Hinder for, at Skatten ogsaa i disse Kommuner kunde ligenes paa Grundværdien alene. I øvrigt indeholdt dette Forslag, som man maaske vil erindre, Bestemmelse om, at den resterende Del af Hartkornsskatten — i Byerne de gamle Grund- og Huskatter — skulde nedfældes paa den enkelte Ejendom som Gammelsskat, ligesom man for at forebygge for stærke Forskydninger ved Overgangen foreslog i Landkommunerne paa Ejendomme uden Jordtilliggende, som altsaa ikke var Landbrugsejendomme, at nedfælde en Del af den hidtil opkrævede Ejendomsskyld. Ved Lovens endelige Affattelse bibeholdtes Grundskylden som obligatorisk Ejendomsskat, men alle Kommunetyper paalagdes det som bekendt tillige at opkræve Ejendomsskyld, efter at det skattefrie Beløb var godskrevet enhver Ejendom med paastaaende Bygninger.

Selv om vi saaledes ikke naaede alt det, som Forslaget havde stillet i Udsigt, er denne Lov et betydeligt Fremskridt i den rigtige Retning, en Sejr for Grundskyldstanken, som maatte give Haab om, at man, naar Loven i Praksis havde staaet sin Prøve, kunde naa et Stykke frem ad den samme Vej.

Det Lovforslag, som nu foreligger til Behandling, er jo et Forsøg herpaa og maa ses i Belysning af, hvad der skete for fire Aar siden. Det er en videre Udvikling af Grundskyldsprincippet i den kommunale Beskatning og en Udvidelse af Kommunernes Selvbestemmelsesret, idet man nu her giver Hovedstaden og Bykommunerne samme Ret